

CECILIE & JACOB BUGGE

VELKOMMEN TIL LANDET

*En ny slags eventyr for voksne,
skrevet af Jacob Bugge.*

*Fortællingen vil vokse, indtil den når op på
mindst fem bind, mere end 2500 sider.*

*Den Første Bog, HELE VEJEN, kan fås nu: 510
sider med magi og undere, flugt og kamp, venskab
og kærlighed, arbejde og lange ridt, barsk
virkelighed og moden troskyldighed, indre rejse.*

Den anden Bog er undervejs.

*LANDET er noget andet end de velkendte former for fantasy. Alt er
anderledes: magien, verden, fortællestilen og alle enkelthederne,
vinkene og gåderne.*

De første anmeldelser og den første TV udsendelse er lavet.

*Find ud af, hvordan man skaffer den Første Bog, og
Læs de første to kapitler for at se, hvordan det hele begynder.*

MAGIEN OG VERDNE: HVORDAN ER LANDET?

Lig den almindelige Der var engang fortælling, lader *Landet* dig drømme om magi og undere og følelser og dåd i en anden tid, på et andet sted, væk fra den virkelige verden; men magien og alle begivenhederne udfordrer også den verden, du kender, viser, at vi alle kunne gøre anderledes.

Ulig almindelige fantasy og eventyr, har *Landet* ingen tryllestavsvingende troldmænd, drager og uhyrer: fortællingen handler om mennesker, med forskellige slags magi fra forskellige dele af landet. Og magien går ikke tabt i kampen mod det onde; den giver et håb, en udfordring, om at forandre det, som er forkert i den kendte verden.

Igennem hele fortællingen udfoldes *Landet* som en helt ny verden, med sine egne begrebet og værdier, og fortællingen viser *udfoldelsen af troen* gennem hele landet, voksende fra de dybe rødder, mødrenes velsignelse. Dåd skabes af kærlighed frem for pligt. Blidt er ikke blødsødent, barsk er ikke hårdt. Vest er ikke bedst, og ulve er ikke værst. Der er ingen fødselsret til magt og pragt, og den ydre handling er ikke vigtigere end den *indre rejse*.

FORTÆLLESTILEN

Landet frembyder *ingen alvidende historiefortæller*, som fører dig ind i fortællingen udefra; du bliver kastet lige ind i begivenhederne, du ser med rytteren på den hvide hests øjne, og du deler hans tanker og følelser hele rejsen igennem, du oplever gennem ham naturens skønhed, venskab og kærlighed, håb og frygt, rænker og gåder, planlægning og grublen, hestekundskab og fagkundskab, lange rejser og hvile.

Landet er skrevet på et ægte *eventyrdansk*, lidt gammeldags; den første del, *Hele Vejen*, er en bog, du kan læse mere en en gang, og nyde spændingen og fordybelsen, lunet, de overraskende begivenheder, de rige følelser og de mange enkeltheder, mere for hver gang, du læser den. Desuden er de mange kapitler meget forskellige, så hver læser vil have sine yndlinge.

DEN FØRSTE BOG: HVAD HANDLER DEN OM?

En ung mand flygter på hesteryg, gennem et kæmpemæssigt land med meget forskellige folk og skikke. Manden og hans høje hvide hingst er meget nære; ofte undslipper de med nød og næppe mændene i sort tøj, som forfølger dem; vi ved hele tiden lidt mere *hvorfor*, nogle af os løser *gåden* inden slutningen, nogle af os gør ikke.

Der er godt, og der er ondt her! Mange af de ting, der sker vil *udfordre dig* til at finde ud af dine egne værdier.

De fleste læsere fortæller, at når de lukkede bogen efter det sidste kapitel, havde de tårer i øjnene, og de ønskede så meget, at de havde den anden bog hos sig. Og mange har sagt, *at godt nok er det et eventyr, men det er også en indre rejse*. De siger også, at det er en god bog at læse op, og dele.

ENKELTHEDERNE, VINKENE OG GÅDERNE

I fortællingen er der indskrifter,

NÅR DU LÆSER DETTE,
Rejs nu eller aldrig.

Der er sange,

*Et vingeslag og et vingeslag
På en forårsdag.
Sommerfugle på et ris,
Drikker sollys vingevís.
...& så videre ...*

Der er rim,

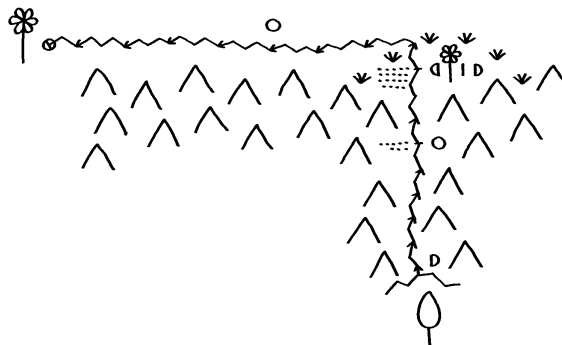
*Tre store blade
Forlader hver sit træ.
De flyver og flokkes
Og danser i vinden,
De svæver og hvirvler
Og nedad de lokkes.
...& så videre ...*

Der er hemmelige meddelelser i runer med udlægning,

MM·PM·MMS·M
MM·MM·MM·MM
MM·MM·MM·MM·MM·MM·MM·MM
MM·MM·MM·MM·MM·MM·MM·MM

Oldfox foldede det ud og læste budskabet op med lav stemme: 'De ved måske; vent til hvid; bliv eet måltid bagude; indtil træer.' ...

Og der er en særlig slags kort, som viser alting helt fra begyndelsen, og efterhånden hele vejen.

Med alle sine *andre enkeltheder, vink og gåder* kan fortællingen *tiltrække og udfordre* en bred kreds af eventyrelskere, og tilmed læsere, som ellers ikke bryder sig om fantasy og eventyr.

- *Hesteelskere* vil finde så megen magi mellem menneske og hest, kærligheden mellem pige og hest, ryttersprog og rytterbegreber, lange udholdenhedsridt, som også vises på kortene, og de kan endog bedømme hesten ud fra *hovsporene* på omslaget;
- *Stjernekyggere* vil finde alt, hvad der er værd at se deroppe, med en anden verdens navne; de kan tage udfordringen op og *tidsfæste* alting på dagen i den kendte verden, og de kan nyde den enkle og sammenhængende *årstidsbestemte kalender*;
- ⌞ Påbegyndt i denne første bog, vil *runeelskere* finde betydningerne, *de magiske sider* og den tidlige udvikling vævet ind i selve fortællingen, og de kan nyde de særlige *runeskriftsnit*, som bygger på kernen i de tidlige indskifter;
- 🔥 Den *indre rejse* udgør en vigtig side af fortællingen; hele historien kan læses som et billedlig beskrivelse af et *selvudviklingsforløb*, som kan genkendes eller tilføje spænding, især i det første og de sidste kapitler.
- ☞ Skrevet på et *rent dansk* helt uden fremmedord er bogens sprog holdt i et enkelt ordvalg med oprindelige udtryk, talemåder, sange, rim og ordspil for at fremstå med den *friskhed*, der kendetegner et tidligt trin i sprogets dannelse; og det er *velegnet til højtlesning, for både voksne og store børn*.
- 🔥 De bløde farveovergange og klapperne muliggør *een lang omslagsfortælling i hovspor*; garnheftningen sikrer *holdbarhed* til årelangt brug; bogens ydre form har de samme forholdstal åben og lukket, og *det gyldne snit* optræder både på den enkelte side og i det fulde opslag; *den formfuldendte fremtoning* understreges af skriftsnittet og den omhyggelige udskydning; sammen med det bløde omslag gør papirvalget, at bogen *åbner sig for læseren*, og med en tilstrækkelig indermargen kan man læse den uden at brække ryggen på den; bogen er folieret, hvilket fremhæver *gavemuligheden* og giver læseren mulighed for at nyde bogens duft, som om den blev overrakt af trykkeren; og folieringen bærer stregkoden, som kan smides væk sammen med den, så omslaget lades *uberørt*.

DEN MODNE TROSKYLDIGHED

Landet er hverken en fortælling om barnetro, som må beskyttes imod virkeligheden, eller en voksenfortælling, hvor den tro er gået tabt med dens drømme og håb.

Den handler om troskyldighed modnet og hærdet af virkeligheden: den hjertets renhed, som udgør den egentlige udfordring til en ufuldkommen verden; som får drømme og håb til at gå i opfyldelse: den indre mening, som læserne kan genkende, genfinde eller opdage.

Derfor er *Landet* en fortælling for kvinder og mænd, unge og gamle, som længes efter en virkelig verden, hvor godt overvinder ondt.

DE FØRSTE ANMELDELSER

Byfri:

“Jeg er meget fascineret af de smukke og detaljerede beskrivelser af landet og himmelen, og jeg kan tydelig se det hele for mig, og mærke hvordan stemningen er. Jeg fik tydeligt fornemmelsen at han/man ikke bare kan flygte fra sin barndom ... fortid, man er nødt til at forholde sig til det, for at blive et frit menneske. Jeg glæder mig til at læse den en gang til, for jeg er sikker på at jeg vil få en hel masse mere ud af den næste gang.”

OPUS:

“Eventyrrejsen om en mand på en hvid hest gennem ‘Landet’ kan læses eller tolkes på mange niveauer. Umiddelbart foregår handlingen, dengang mænd kæmpede med håndsmede sværd, men bogen kan også læses som en moderne, indre rejse eller som et selvudviklingsforløb. Bogen er skrevet med matematisk præcision og i et fint sprog, der værdsætter de gode værdier i livet.”

DEN FØRSTE ARTIKEL

Uddrag af fire siders artikel i OPUS#11, “Den rødviolette forfatter” af Gorm Grove, Februar 2004:

Forfatteren Jacob Bugge debutterer med en gigantisk eventyrfortælling. Den noget usædvanlige forfatter skriver med matematisk præcision efter en meget omfattende research, og så har han kun klædt sig i rødviolet gennem de sidste 20 år.

“Han rejste i Ledens Bjerge, da det skete.” Da denne sætning på engelsk i slutningen af 1996 dukkede op i hovedet hos ingeniør Jacob Bugge, anede han ikke, at den skulle blive et vendepunkt i hans liv. I dag – syv år senere – har han skippet jobbet som alternativ energikonsulent og er blevet forfatter på fuld tid. Sætningen er indledningen til et gigantisk eventyr, som er planlagt til at omfatte mindst fem bind på mere end 2500 sider.

I hjemmet på Lyshøjgård i de fredede og naturskønne Veddinge Bakker ved Fårevejle i Ods herred har han nu skrevet sig halvt igennem det andet bind af sit storslåede eventyr “Landet”. Den første bog, “Hele Vejen”, er allerede på gaden. Det er en ny slags eventyr for voksne og anderledes end den kendte form for fantasy, vi møder i “Ringenes Herre” og “Harry Potter”, selv om Jacob Bugges store fortælling umiddelbart kan minde om de mere velkendte af slagsen.

Allerede ved første øjekast kan man se, at Jacob Bugge er et usædvanligt menneske. Hans rødviolette tøj og store overskæg har en vis effekt på folk, der ikke kender ham. Det er nu ikke for at gøre indtryk eller for at udsende bestemte signaler, at han ser sådan ud. Men for omkring 20 år siden fandt han ud af, at han befandt sig særdeles godt med tøj i den farve. Det har han taget konsekvensen af, og lige siden har han kun gået i tøj, der er rødviolet.

– Der er en utrolig enkelhed i kun at gå med een farve tøj. Man behøver ikke om morgenen at spørge sig selv om, hvad man nu skal have på i dag. Tøjet passer også til, at den tilværelse, jeg fører sammen med min kone, Cecilie, er meget enkel, fortæller Jacob Bugge.

Det usædvanlige ved Jacob Bugge stopper imidlertid ikke ved hans ydre, men kommer også til udtryk på den måde, han har arbejdet med sin bog på. Efter at han i 1996 havde skrevet den første sætning, fulgte i månederne efter, det første lille afsnit.

I begyndelsen af 1997 begyndte han for alvor at skrive, men sideløbende med det arbejdede han fuldtids som energikonsulent inden for vindmøller, biogas, planteolie og sammensatte energianlæg. I 2001 tog han så skridtet fuldt ud og begyndte udelukkende at skrive. Men ikke på dansk.

- Nej, eventyret opstod på engelsk. Jeg har aldrig boet i udlandet, men jeg har for mange år siden opdaget, at jeg udtrykker mig mere umiddelbart på engelsk. Jeg oplever, at hvert sprog har en sjæl. Og hvis det passer til ens egen sjæl, er man i stand til umiddelbart at udtrykke sig på sproget. Nogle er så heldige at være født ind i et sprog, siger Jacob Bugge.

Han oversætter først sine bøger, når de er fuldstændig færdigredigerede på engelsk.

Handlingen udspiller sig i en fortid i en helt ny verden, rig på enkeltheder, som Jacob Bugge har skabt gennem års undersøgelser og bearbejdning. Der er ingen alvidende fortæller. Læseren bliver kastet lige ud i handlingen fra den allerførste sætning for at udforske det ukendte land sammen med rytteren, dele hans tanker og følelser. For at udfordre læsernes intellekt har Jacob Bugge indskrevet en række gåder i historien, som læseren kan løse i løbet af fortællingen, efterhånden som handlingen skrider frem.

Jacob Bugge er udstyret med en sjælden evne til hurtigt at kunne sætte sig ind i nye ting og rumme dem. Han er udstyret med klæbehjerne, som gør det muligt for ham at huske alt, hvad han lærer og bruge det i nye sammenhænge... Og han har sat sig ind i, hvordan hestehoves aftryk og stjernehimlen skal være for at kunne beskrive det korrekt i sit eventyr... Han har konsulteret bl.a. en lang række museer, smede, møllebyggere, astronomer og en enkelt toksikolog under sin research... Runealfabetet har han også kastet sig over.

Det er hans rummelighed kombineret med evnen til at sætte sig ind i ting og bruge dem i den rigtige sammenhæng, der på den måde har gjort det muligt for ham at skrive bøgerne med en næsten matematisk præcision og i et levende og rent dansk, helt uden fremmedord.

- Når man bruger fremmedord, er det egentlig et udtryk for hjælpeløshed. Man kan ikke være sikker på, at den, der siger fremmedordet, og den, der hører det, forstår det samme. Mange ord er kommet ind udefra, blevet opsuget i sproget og er blevet til dansk. Men så er der nogle, der stadig virker fremmedartede, og det er dem, der står i fremmedordbogen. De har ikke ændret sig til en form, der viser, at de er blevet passet til. Både ordet linje og familie lyder dansk og er blevet dansk. Jeg ville aldrig bruge ordet tolerance, men et andet dansk ord, der ville passe til sammenhængen, såsom rummelighed, overbærenhed, frisind eller åbenhed. Så i stedet for at bruge fremmedord eller kodeord foretrækker jeg at udtrykke det, der egentlig skal udtrykkes – og så måske bruge nogle flere ord på det. Så er man sikker på, hvad det er, man taler om.

Jacob Bugge erkender gerne, at han er perfektionist ud i det ekstreme, og han har altid haft en stræben efter at gøre det fuldkomne. Derfor har det siden 1997 været nødvendigt for ham at studere astronomi for at få handlingen til at hænge sammen tidsmæssigt.

- Når man skriver en bog, der beskriver en verden over et stykke tid, er man nødt til at få handlingen til at hænge sammen. Når man rider, ser man sol, måne og stjerner, og man skal helst se dem til de rigtige tider. Det kan ikke nytte noget, at der kun går 14 dage mellem to fuldmåner. Alt skal passe sammen – også hvornår månen går ned og står op igen, og hvornår man kan se en morgenstjerne og en aftenstjerne. En af gåderne til bogens læsere er, hvornår historien foregår. Astronomikyndige vil nøjagtig kunne finde ud af det. Andre vil slet ikke bemærke det. På den måde er nogle af gåderne udfordringer til bestemte læsere. Hovedgåden

er der nogle, der regner ud undervejs, men det er et mindretal. Når de får løsningen, bliver de fleste overraskede, og på den måde er det som en kriminalroman.

Da Jacob Bugge gik i gang med at skrive den første bog i serien, kendte han ikke slutningen på den. Men da han havde skrevet det første kapitel, havde bogen en retning, og midt inde i bogen kom hele den overordnede handling også på plads i de kommende bøger.

- Jeg vidste først, hvad der videre ville ske, mens jeg skrev det. Sådan var det hele tiden, og det har været en utrolig oplevelse at finde ud af, at fortællingen fortæller sig selv... Handlingen har på den måde taget mange uventede drejninger. Jeg har oplevet fortællingen folde sig ud, mens jeg skrev den. Jeg oplevede, at det ikke var mig, der skabte den, men at den havde sit eget liv og sin egen vilje. Jeg har en del gange taget mig selv i at slå en latter op over et eller andet, som nogen har fundet på at sige, og som har overrasket mig, siger Jacob og smiler gennem skægget.

Jacob Bugge er 51 år og gift med Cecilie. De to har arbejdet sammen i mange år på helt andre fronter; han som akupunktør og healer og hun som homøopat og healer. De har boet på Lyshøjgård i 17 år og har drevet en blandet landhandel med konsulentarbejde inden for vedvarende energi, behandlervirksomhed og landbrug, hvor landbruget imidlertid ikke har været det bærende. Jacob Bugge bruger ikke nåle, men derimod blot sine hænder, når han praktiserer akupunktur. Han mener, at det er den oprindelige form for behandling, og at det samtidig giver patienten kræfter.

Både Jacob og Cecilie har gjort op med, hvad de synes er godt og skidt, rigtigt og forkert i tilværelsen.

- Hvis man virkelig bestræber sig på helt grundlæggende at nå frem til, hvad der er rigtigt og forkert, så kommer svaret umiddelbart, hver gang man bliver sat over for noget, man skal tage stilling til. Men det kræver, at man ved, hvor man har sig selv, og at man tager stilling.

Jacob Bugge håber, at hans fortælling kan skabe nogle drømme hos læseren.

- Når man læser et eventyr, kan man vende fornyet tilbage til nutiden. Mit eventyr skulle gerne skabe et håb hos læseren i forhold til den virkelige verden. Et håb om en verden, hvor der bliver skelnet helt grundlæggende mellem godt og ondt. En stor del af det, der foregår i bogen, handler om, hvordan det kunne være, hvis det onde ikke var der.

- Hvis man skrev historien i min fortælling frem til nutiden, ender den ikke der, hvor vi befinder os i dag, men et andet sted. Så mit eventyr anfægter den verden, vi lever i, og som folk kender. Jeg vil gerne pege på nogle nye muligheder og en ny retning, verden kan gå i. Og hvis et menneske ved at læse mit eventyr oplever nogle nye muligheder og ud fra det tager stilling, så er det bedre rustet til at gøre det rigtige.

DEN FØRSTE TV UDSENDELSE

Uddrag af halv times udsendelse om forfatteren og bogen i udsendelsesrækken Ansigt til Ansigt i TV2ØST ved Katja Kafling; først vist 11. juli 2003.

Engang var han ingeniør og arbejdede med alternativ energi. Det var vindmøllernes vingesus, der blandt andet trak. Så blev han forfatter, og sidste år udkom hans første bog Hele Vejen, første del i en eventyrserie, der hedder Landet. Selv kalder han det en ny type eventyr for voksne. Og der er både undere og magi, kamp og flugt, kærlighed og venskab, arbejde og lan-

ge rejser. Og så er det en bog, hvor der er tænkt meget nøje over alle detaljer, lige fra farven på omslaget til stjernernes placering på himlen. Velkommen, Jacob Bugge.

Tak.

Hvornår og hvordan tog du springet fra at være ingeniør til at være forfatter?

Jeg har altid vidst, at jeg ville være forfatter, men jeg har egentlig ventet på, at fortællingen skulle begynde, og det gjorde den i efteråret 96. Der skrev jeg een sætning, og så vidste jeg, at det var begyndelsen til en bog. Mere vidste jeg ikke der. En tre uger efter kom resten af det første lille afsnit. Og i begyndelsen af 97 tog fortællingen fart. Og 97 til 98 og videre arbejdede jeg fuldtids, ved siden af alt det andet, jeg lavede, og i midten af 2001 passede tingene sammen, så det blev til det hele. Så kom springet ud i at udgive. Inden vi taler mere om indholdet i Hele Vejen, og hvordan det hele er skruet sammen, så skal vi lige høre dig selv læse første del af bogen op.

Første klip i behandlerrummet: Cecilie lytter, Jacob læser den første 2/3 side op.

Ja, lettelsen opslugte ham, men ellers lyder det, som om det er sådan en lidt halvuhyggeelig affære – hvad handler denne her bog om, Jacob?

Den handler om en ung mand til hest, som er på flugt. Det er det korteste, man kan sige om, hvad bogen handler om. Men det er ikke flugt hele tiden, der er ikke den samme stemning, det skifter en hel del fra kapitel til kapitel.

Nu hedder så denne her del Hele Vejen, men den er del af en større bogrække, som du vil skrive, der hedder Landet. Det her land, han rider igennem, hvad er det for et land?

Det er et land – den verden vi kender – det viser egentlig, hvordan den kunne have været. Det er for længe siden, og mennesker i den bog tænker ikke helt på samme måde, som det man ser ude i den kendte verden. For det første er det meget mere tydeligt, end man er vant til, hvad der er godt og ondt, hvad der er rigtigt og forkert. Så på en måde er det, som et eventyr nok må være, en mere enkel verden, men der er også en anderledes tankegang i det, sådan noget som liv og død: der er et mere selvfølgeligt forhold til den slags ting i bogen end det, man er vant til.

Ja, nu siger du så en anderledes verden, og det er jo ikke for meget sagt, at du har jo opbygget helt din egen verden, dit eget univers i den her bog. Det kan jo sikkert for mange eventyr- og fantasyelskere lyde lidt som Tolkien, er du inspireret af Tolkien?

Ja, og af andre, der har lavet tilsvarende eventyr. Men den er også meget anderledes. Først og fremmest handler den om mennesker. Den handler ikke om en eller anden slags væsner, og det er ikke troldmænd med stave og den slags ting, der er bærende for det. Den form for kræfter, som folk bruger, og den slags synskhed, som folk har, det er noget, der vokser op indefra, det er noget, man kender: mennesker rundt omkring på jorden har berettet om den slags ting, mange mennesker har forestillet sig det, eller oplevet det.

Hovedpersonen, på hesten, rytteren, som rider gennem hele bogen – hvem er han?

Læseren bliver kastet ind i bogen og oplever det hele sammen med ham; der er nogle beskrivelser, og så er der tanker og følelser: det, han oplever, det er det, som læseren oplever.

Når man sidder og læser i bogen, så undrer man sig jo lidt, fordi denne her rytter er jo navnløs. Hvorfor har han ikke noget navn?

For det første tænker man ikke sit eget navn. Det er, hvis andre taler til een, eller hvis man tænker på, at man skal sige noget til nogen; men nu er han på flugt, så han holder sit navn skjult, og det betyder, at hvis hans navn dukker op, så er det fordi, der kommer nogen, der kender ham.

Det skal jeg så lade være usagt, om det her navn dukker op; lidt skal der jo også være for seerne selv at finde ud af. Du har tegnet kort i bogen, og der er en del gåder undervejs. Hvad skal de til for?

Man kan læse historien som et eventyr, som et handlingsforløb, en spændende historie, forhåbentlig en god historie, og man kan også læse den som en indre rejse, hvad den også er; i virkeligheden kan man godt se hele bogen som et billede på den indre rejse, der foregår i et menneskes udvikling. Egentlig er bogen både og. Men alle gåderne er egentlig til for at udfordre læserne. Man kan godt læse bogen igennem een gang og bare opleve den, og så kan man læse den igennem igen. Kortene er det nok de færreste, der vil kigge på første gang, alvorligt i hvert fald. Det er en anden slags kort: det er nogle kort, der kun viser, hvad han ved, hvad han har set; og så, igennem kortene, dukker landet op for læseren, og for ham, bogen handler om.

Ja. Nu siger du så, at det er meget skarpt optrukket, hvad der er godt og ondt i denne her verden. Har du et specifikt budskab til dem, der sætter sig ned og læser bogen?

Ja. Jeg har den opfattelse, at der er ubetinget godt og ubetinget ondt, og jo mere helt man vælger det gode, det rigtige, jo hel bliver man selv, og jo mere helt bliver ens liv.

Det lyder, som om der ikke er så mange gråzoner i virkeligheden.

Det er rigtigt. Man kan sige, der er det rigtige og det forkerte; og alt det, der er imellem, det er egentlig bare gråt, og egentlig er det et spild.

Ja. Det lyder også, som om der ikke er så meget, der er tilfældigt. Lad os lige prøve at se et klip til om, hvordan denne her bog er blevet til.

Andet klip i arbejdsuærelset: Jacob viser de to udgaver af bogen samt ordbøgerne frem:

Jeg skrev oprindeligt bogen på engelsk, og bagefter genskabte jeg den på dansk. I forbindelse med den engelske udgave har jeg brugt mange slags ordbøger, ikke mindst den store Oxford ordbog i to bind, som er nedfotograferet fra de oprindelige tolv bind. Og i forbindelse med den danske udgave har jeg især brugt den store danske ordbog.

Sig mig, Jacob, har du boet i et engelsktalende land?

Nej. Jeg har ikke opholdt mig mere end en månedstid et par gange i engelsktalende lande.

Hvorfor så lægge ud med at skrive bogen, som så hed The Land i første omgang, på engelsk?

Jeg har læst utrolig meget på engelsk. To trediedele af det, jeg har læst, er bøger om de store trosformer rundt omkring i verden til forskellige tider, skrevet på engelsk, det er een ting; en anden ting er, at jeg har fundet ud af, at det ordløse, som man skal bruge sproget til at udtrykke, det kommer umiddelbart på engelsk. Så den første sætning, det første afsnit, hele bogen er opstået på engelsk. Jeg har arbejdet med det danske, sammen med det engelske, fordi alle de steder, hvor der er rim, sange, indskrifter, alt det der står midt på siderne, har jeg skrevet på engelsk, og så har jeg lavet det på dansk også, for at være sikker på, at det kan lade sig gøre.

Men Jacob, er det ikke også meget omstændigt og besværligt at starte med at skrive på et fremmed sprog?

Jeg oplever det ikke som et fremmed sprog.

Hvordan kan det være?

Jeg tror, man kan sige, at hvert sprog har en sjæl. Og hvis den sjæl passer til ens egen sjæl, så kan man umiddelbart udtrykke sig på det. De gange, jeg har prøvet at skrive noget på dansk, hvor jeg skulle bruge det på engelsk også, har jeg hver gang fundet ud af, at der var noget, jeg kunne gøre bedre; og når jeg havde skrevet det engelske, så vidste jeg, hvad det hed på dansk.

Ja. Er der andre forfattere end dig, som har gjort det her?

Ja, der er et par fortilfælde. Den mest kendte, og ældste, er Karen Blixen. Hun skrev bøgerne på engelsk, og så lavede hun dem selv om til dansk.

Men hun boede så også i et engelsktalende land, kan man sige, på sin afrikanske farm.

Hun havde en bedre undskyldning.

Ja, en bedre undskyldning, end du havde. Du skriver også i din brochure, og det vil man vide, hvis man har læst bogen, at sproget er meget enkelt. Hvad mener du med det?

For det første er det nok kortere og mere fortættet, end de fleste ting, man læser. Det første afsnit er et af de værste; det er ikke så slemt hele vejen igennem, men forholdsvis fortættet. Det er een ting; en anden ting er, at jeg bruger ikke fremmedord.

Hvorfor gør du ikke det?

Jeg har altid haft det sådan – det er først nu, at jeg kan udtrykke det på den måde – men jeg har egentlig altid haft det sådan, at jeg har oplevet fremmedord som skrammel: øldåser og plastikposer ude i landskabet; og så, fordi det er fremmedord, er det ord, der ikke rigtig er kommet ind i det danske sprog, og derfor er der en vis usikkerhed, både når folk bruger dem, og når folk skal forstå dem. Så når jeg skriver, så er det rent dansk, uden fremmedord.

Ja. Det lyder meget grundigt; og denne her grundighed afspejler sig jo også i en anden del af dit liv. Kig lige med her.

Tredie klip i bakkerne (kamera rundt på landskabet, start og slut på Jacob):

Vi driver et økologisk jordbrug på 47 tønder land. De 30 tønder land er under plov. Neden for gården har vi en mark med brødrug, hvor der er udlæg af hvidkløver; det høster vi frø af næste år. Alle markerne heroppe i bakkerne er der lupiner på; det er en foderlupin eller en sødlupin, den er ikke så prangende som almindelige lupiner til havebrug, men man bruger det som økologisk kraftfoder. Ud over det har vi også et stort sammenhængende stykke med brak, hvor vildtet kan færdes uforstyrret.

Du og din kone, I har også en hestestald, hvor hesteejere kan komme og leje deres heste ind; og hesten, den spiller jo en central rolle for bogen.

Fjerde klip i arbejdsværelset: Jacob ved bog og PC:

Bogen handler om en rejse på hesteryg; når man slår omslaget ud, ser man et billede med hovspor af en hest i skridtgang hen over hele omslaget, fra bagklappen til forklappen. Og det billede fortsætter på den næste bog og vil fortsætte på den næste bog igen, hele rækken af bøger igennem, så det er een lang fortælling i hovspor. Hvis man ser nærmere på de to hovspor, som er heroppe, og forstørrer dem op, så kan man se, at alle hovens bestanddele er med, og man kan se forskellen på den rundede forhov og den mere spidse baghov; og man kan se, at hesten sætter mere af med forhoven, og derfor bliver tåen trykket dybere ned i underlaget. Det er vigtigt for mig, at det her kunne være en virkelig hest, der skridter igennem et virkeligt landskab.

Ja, Jacob, jeg ved, at du har brugt timer på at studere hestehove og hestespor, blandt andet i tøsne, har du fortalt. Hvorfor er det så vigtigt for dig, at de her hestespor er anatomisk korrekte?

Det er vigtigt, at alt i bogen er virkelighedsnært, kunne være virkelighed. Jeg har brugt timer, uger, måneder på det. Et bestemt af sporene på omslaget, der fik jeg trukket en hest ud, der kunne skridte på en lige netop optøet brakmark, og så gik jeg rundt der i meget lang tid, indtil jeg så: der er det.

Sådan en ægte forfatter-Sherlock-Holmes, der var ude at inspicere.

Simpelthen, ja, men alle delene i bogen har jeg forsøgt at lave, så de er rigtige, og der er flere grunde til det. Den ene er, at det er en stor glæde at gøre det, og det er en del af at skabe den verden, at den er rigtig; og så er der det, at hvis man læser noget eller ser noget på film, så er det meget forstyrrende, hvis der er noget, der ikke passer. Det ryster troværdigheden af det, man ser.

Men nu kan man sige, du har glæde ved at gå og studere hestespor og lave dem anatomisk korrekte på din PC, men tror du for alvor på, at det er noget, læserne vil bemærke, om denne her hestehov er helt korrekt?

De allerfleste læsere, nej.

Hvorfor er det så så vigtigt?

Fordi der er altid nogen, der ved noget; jeg har oplevet en hestekender, der så omslaget og sagde: 'Den hest, den træder godt nok over,' som udtryk for, en anerkendelse af, at den var bygget godt og bevægede sig godt; så det kan ses. Det kan alle mulige andre ting i bogen også, som jeg har arbejdet måneder med.

Ja, men er det i virkeligheden ærekærlighed fra din side, altså, du vil ikke fanges i en fejl? Handler det også om det?

Nej. Det har jeg slet ikke tænkt på. Men jeg forsøger egentlig at skabe det fuldkomne, og det er forhåbentlig også det, der giver det mest fuldkomne stykke oplevelse for læseren.

Du har også udgivet her på eget forlag, Cecilie & Jacob Bugges forlag; er det fordi, du ikke har kunnet få et andet forlag til at udgive bogen?

Det har vi slet ikke overvejet at gøre heller, fordi hvis man almindeligvis som forfatter afleverer et manuskript til et forlag, så har forfatteren skrevet det; så er der en anden, der laver et omslag, og hvis bogen kommer i andre lande, så bliver det omslag lavet anderledes til hvert af de lande, som regel; så er der en tredie, der sætter bogen op, laver det, der hedder udskydning, fordeler ordene. Her, ved at være eget forlag, er det muligt at samle det hele sådan, at hele bogen bliver til een sammenhængende og samlet oplevelse. Men omvendt kan man så sige, at det har været svært at få anmeldelser, ved jeg, og du har heller ikke solgt så mange af den endnu; ville det ikke have været meget nemmere, hvis der havde stået Gyldendal på forsiden?

Jo, men det var aldrig blevet den samme bog. Og jeg kan nævne, at en af de ting, det har betydet, har været, at jeg har kunnet sidde og skrive bogen på de sider, den er udkommet på; medens jeg sad og skrev bogen, vidste jeg, at jeg kunne få hver side fyldt ud, jeg kunne få alle ting til at passe sammen.

Men, Jacob Bugge, altså nu kan man sige, hovsporene, du var inde på det før, og det er jo ikke det eneste, der er tænkt igennem, man kan faktisk også regne ud, hvilken dag og år, denne her fortælling starter, hvis man følger stjernerne på himlen i bogen, siderne er lavet efter det gyldne snit, hver side er nøjagtig lige lang, altså der er ikke noget, der er overladt til tilfældighederne. Risikerer du ikke at hægte læseren af i alle de her detaljer?

Det håber jeg ikke. Fordi hvis alle enkelthederne er lavet rigtigt, helheden er lavet rigtigt, så sidder læseren med en hel oplevelse, og opdager slet ikke alle de enkeltheder.

Er det okay?

Det er det helt rigtige. De fleste læsere vil sikkert læse bogen uden at tænke over alle de små enkeltheder, der er. Hvis der er noget, man ved noget om, så vil man altid have et øje til det. Og der lægger jeg så noget ind, og jeg lægger nogle gåder ind, jeg stiller nogle udfordringer op for læserne. Men det er en eventyrfortælling; det er det, der er det væsentlige. Det andet er forhåbentlig noget, der bare gør det større.

Ja. Det er selvfølgelig klart, at farven på omslaget er heller ikke tilfældig. Lad os prøve at se her.

Femte klip i arbejdsværelset: Jacob ved bog og PC:

Jeg ser omslaget som et selvstændigt kunstværk, og jeg har arbejdet meget med farverne i det, sådan at de ikke springer op i hovedet på læseren, men trækker læseren ind i bogen; og det her omslag er det første i en række af omslag, så her er der mulighed for syv bøger.

Hvad er det ved farven her, som er så vigtigt?

Farver betyder meget i bogen, og de farver betyder også noget særligt. Ud over det, så startede jeg med at lave nogle farver, som, jeg selv syntes, var utroligt smukke, og så har jeg arbejdet på at lave overgange, som gør, at det er ubrudt, at det hele hænger sammen, så på en måde er de meget ens.

Ja. Nu er det sikkert ikke gået den skarpsindige seers blik forbi, at du kun har een farve tøj på, både her i klippene og her i studiet. Hvad handler det om?

Det handler om, at denne her farve er god at være i. Det er egentlig min oplevelse af den.

Hvordan kan en farve være god at være i?

De fleste mennesker kender fornemmelsen af, at de har det forskelligt, alt efter hvad tøj, de har på; og nogle kender også fornemmelsen af, at farven betyder noget. Jeg oplever, at det er sådan.

Går du konsekvent kun i denne her rødviolette farve?

Jeg har ikke andet.

Ja. Nu kan man så sige, du er jo sådan helt i farveskalaen, fordi bogen er rød, og den bliver gradvist mere gul og orange, som den kommer frem. Du har farver til at lave syv bøger. Er det farverne, der kommer til at bestemme antallet af bøger i den her serie?

Nej. Når nogen spørger hvor mange bøger, der bliver, så plejer jeg at sige 'Flere end fire'. Og så gælder det om at have farver nok. En uge inden optagelsen var der kun seks. Så fandt jeg ud af, at et sted undervejs var overgangen for kraftig. Og det arbejdede jeg så med. Og nu er der syv mulige farver. Men det siger ikke hvor mange bøger, der kommer.

Kan du fortælle noget om, hvad der sker i toeren?

Jeg kan sige, at når man læser den første bog, så kommer der hele tiden nogle antydninger, der peger fremad, der kommer en form for viden hos den, der læser om, hvordan tingene må ske videre frem. Så derfor, når man er færdig med den første bog, så starter den næste bog på en måde som et næste kapitel, men det er en ny fortælling; og det er ikke en flugtbog.

Det er ikke en flugtbog.

Nej.

Og med de ord, Jacob Bugge, tak fordi du ville komme og tale med os.

Selv tak.

HVORDAN MAN BESTILLER DEN FØRSTE BOG

LANDET, Første Bog, HELE VEJEN, ISBN 87-88863-06-9, med sine 510 sider med magi og undere, flugt og kamp, venskab og kærlighed, arbejde og lange rejser, kan fås over hele jorden, men vi søger stadig yderligere partnere.

Boghandlere i Danmark kan bestille den hos vor DK distributør NBC, se www.nordisk-bog-center.dk, som også har den engelske udgave af bogen på lager. Spørg efter ISBN 8788863069.

Kunder i ethvert land kan selv bestille den fra:

- *www.saxo.com, den danske internet boghandler, som også sælger den engelske udgave; med læseranmeldelse. Link: www.saxo.dk/P202.m4n?main=1&shop=2&type=3&query=8788863069*
- *www.bogguide.dk, de danske boghandlers hjemmeside til bestilling over internettet; med læsermening. Link: www.bogguide.dk/find_boeger_bog.asp?_UNR=1297440&brug=*
- Andre internet boghandlere; man kan søge efter 8788863069 på Google.

Den engelske udgave af bogen, THE LAND, First Book, ALL THE WAY, har ISBN 87-88863-05-0.

DE FØRSTE TO KAPITLER

De følgende sider viser de første to kapitler, som de fremstår i den Første Bog, HELE VEJEN.

Således begynder fortællingen.

BJERGENE

Han rejste i Ledens Bjerge, da det skete. Først lyden af hove på sporet; bag ham, ikke forude. Han holdt an og så sig tilbage.

Så den frygtede lyd: raslen af lænker. De havde fundet ham. Der var ingen tid at spilde. Han satte hesten i stærkt trav; de bløde dunk tog fart under ham.

Han rundede en klippeblok og så sporet som en lige tråd, der førte til et pas. Han kastede et blik bagud: stadig ude af syne. Travet blev til en fuld galop. Ved passet dansede det tomme spor bag ham og forsvandt. Han så fremad igen.

Sporet snoede sig jævnt, måske en fjerdingmil; for langt, ingen redning. Men så, lige før han sprængte forbi, så han det: et mønster i klipperne, blot en fure; til højre og opad. Han tvang hesten bort fra sporet; de jog op imellem klipperne.

Netop som sporet forsvandt ud af syne, vendte lydene tilbage. Han standsede, sad af, og kravlede tilbage. De var fjorten og to pakheste. I jævnt trav red de forbi furen uden at ænse den.

Han så dem forsvinde og dukke frem igen to gange, før de var borte. Stilheden var overvældende; lettelsen opslugte ham.

Da han genvandt sine sanser, hørte han en dæmpet vrinsken og så op i Askemans øjne.

Han satte sig op. Aldrig før var nogen undsluppet dem. Men var han? Han besluttede at blive natten over. Hvilken vej skulle han vælge i morgen? At følge efter ville være farligt: de var kendt for at gå et tvivlsomt spor efter for at sikre sig. At drage tilbage kunne være skæbnesvangert: de var kendt for at dele sig og forenes igen. Hans blik faldt på klipperne og tinderne over ham. Måske. I morgen.

Han rejste sig og kærtegnede den store hvide ganger. En lang vej: tre år, altid på farten. Han ville ønske, han kunne have givet ham et bedre liv: vide sletter og lethed i stedet for mørke veje og flugt.

Han førte ham tilbage til klipperne og tog hovsvøbene af; de havde reddet dem mere end een gang. Askeman skrabede i gruset som altid, når han blev fri for dem. De var næsten slidt op og trængte til lapning. Måske een dag til, før han blev nødt til at skifte dem ud. Men hvis han

valgte højderne, ville der ikke være brug for det, før de kom ned igen; hvis de nogensinde gjorde det.

De fortsatte i en time, måske to; hele tiden opad, hele tiden mod nord. Han var træt, men han følte, at han var nødt til at komme højere op. Pludselig gav hans ben efter. Han vidste, at han var ude af stand til at gå og kravle længere.

Han pakkede læderspanden ud og fyldte den halvt op. Imedens Askeman drak, hældte han vand i sit krus og tømte det tre gange. Til sidst fyldte han muleposen og åbnede madposen; som altid, tre gange om dagen. Bagefter strakte han sig ud og så efter de første stjerner.

Dette var ikke rigtigt: der var ingen skyer, og alligevel tonede dagen bort i et mulm. Sidste nat på sporet havde stjernerne været der. Han huskede det mulm, der havde syntes at dunste fra bjergene, mere og mere i løbet af dagen.

Nu var han inden i mulmet. Alle former sløredes og opløstes; selv Askeman forsvandt. Lydene ændrede sig også. Den langsomme og stødige gumlen blev til en dæmpet rumlen. Da mulmet fortættedes til mørke, syntes tiden at gå i stå. Til sidst faldt han i søvn.

Han vågnede langsomt og så mulmet vige for en ny klar dag. Han følte sig bedre tilpas; han følte sig tryk; han kunne forsvinde i disse bjerge.

Så snart de havde afsluttet deres måltid, førte han Askeman opad, op imellem klipperne. Hver gang han så sig tilbage, virkede sporet mindre truende. Ved middag så han to ryttere mødes og skilles.

Efter det syntes dalen at blive formløs, at tone bort mod sydvest. Om aftenen nåede han en klippehylde, og han så aldrig sporet igen. Mulmet vendte tilbage, og han dykkede ned i en drømmeløs søvn.

Han vågnede ikke, før Askeman prustede ham lige i ansigtet. Han kom langsomt op og så rundt. Så huskede han, hvor han var. Vandsækken var næsten tom nu; han var nødt til at finde en kilde snart.

Sidst på formiddagen, medens han forsøgte at krydse en kløft, lagde han mærke til, at han ikke kastede nogen skygge. Han kunne mærke solens varme i baghovedet. Han vendte sig og så på den dyblå himmel.

Dagen gik på hæld. Med eet lagde han mærke til de lange skygger overalt. Han hævdede blikket og så den lige over klippekammen: solen;

blå i blåt. Han stod lamslået og så den glitre, før den smeltede ned i tinderne og var borte.

Han stødte på en bæk om aftenen. Han var så fordybet i tanker, at han kunne være vadet lige igennem, hvis Askeman ikke var standset for at drikke; først da mærkede han vandets kulde.

Den nat veklede han mellem søvn og vågen og undredes over, hvorfor han var der. Himlen var kulsort, men de nærmeste fordybninger syntes at glimte svagt. Det var som et genskær af usete stjerner.

Den næste dag, den fjerde dag af hans klatren. Med eet huskede han sin knebne flugt og dagene forud. Han vidste ikke engang, hvornår det var gledet ud af hans bevidsthed. Efter nogle få øjeblikke syntes det at tone bort i betydningssløshed; men han glemte det ikke igen.

Han var nået til den nordlige højslette: bjergenes hjerte. Han havde hørt om den, og nu var han her. Hvis du vil vide: tag derhen. Han havde aldrig været sikker på, om det var en udfordring eller en advarsel; og han havde hverken besluttet at opsøge den eller at undgå den. Han spurgte sig selv, om han var blevet drevet eller draget.

Der var intet spor af solen. Himlen var blevet dybere, alle skygger var borte. Han hævdede blikket igen. Himlen var som en åbning til en vældig intethed: en afgrund over ham.

Han så sig omkring. Bjergene glødede; tunderne, klipperne, stenene, det mindste sandskorn, selve grunden syntes at rumme et indre skær. Han kiggede på Askeman. Bugen blev oplyst nedefra, ryggen var mørk; næsten lige så mørk som øjekredsen.

Han satte sig og samlede en lille rund sten op. Den trak hans fingre sammen i et greb. Den var varm, og lyset gennemtrængte hans fingre. Askeman skubbede hårdt til ham med mulen. Han slap stenen, idet han satte hånden ud til siden; hans håndflade glødede svagt. Askeman puffedede til ham igen, blidt. Hestens frygt vakte ham; han rejste sig og sad op. Lidt efter holdt håndfladen op med at gløde.

Om aftenen steg gløden og fyldte luften. Nattens mørke var lukket ude. Hver gang han døsede hen, vrinskede Askeman voldsomt og rystede hovedet.

Han begyndte at mindes længst glemte ting; brudstykker spredt over hele hans liv: små hændelser i hans barndom, beslutningen om at drage bort, hans første hest, uheld og lykketræf. Der var intet mønster; og alligevel var de alle forbundne, som perler på en snor.

Til sidst gryede dagen. De spiste hurtigt og drog tidligt afsted. Hele dagen mærkede han Askeman dirre under sig. De bevægede sig langsomt opad. Himlen var næsten sort, gløden var blevet klarere. Ved solnedgang sad han af for at finde vej rundt om en klippeblok; og han så, at Askeman glødede op til koderne. Hingsten trådte som på gløder. Efter det førte han ham ved tøjlerne.

Da mørket faldt på, glødede de begge op til knæene. Askeman lod til at have smerter, og han mærkede en vis følelseløshed i læggene. Fornemmelsen forsvandt, så snart de standsede.

Hele natten forblev han vågen. Han var fordybet i levende erindringer: navne, steder, kendsgerninger. Nu og da kiggede han op og så Askemans vidt stirrende øjne spejle gløden fra jorden og luften.

På den sjette dag var himlen et sort tomrum; bjergene flammede. Han så små strejf af klart lys sno sig op i den stille luft. Askeman glødede, og hans øjne var røde; hovene var som lysende kul; manen og halen virkede mørke, som asken på en ulmende ild. Hans hænder var næsten genemsigtige af lys. Han følte sig varm og lidt ør.

Nu førte Askeman an. Det meste af tiden var tøjlerne stramme. Det blev sværere og sværere at fortsætte. Til sidst standsede Askeman foran ham med siden til. Han sad op og red, indtil han pludselig gled af og faldt til jorden. De var på en klippehylde med små tuer og en skarp kant mod nord.

Han følte en dyb træthed og lagde sig ned. Snart forsvandt den tomme himmels sorthed over den flammende luft. Askeman holdt op med at gispe og lagde sin bløde mule ind til hans øre. Den levende varme og omsorg fik ham til at føle sig forfrisket; han gjorde deres måltid klar.

Hele natten igennem mærkede han en stigende rastløshed i Askeman. Samtidig følte han en lethed og afslappelse, som han aldrig havde kendt

før. En stadig strøm af glemte hændelser susede gennem hans bevidsthed.

Han havde prøvet at glemme i alle disse år, prøvet at glemme alt; og han havde glemt meget. Men nu kom det tilbage til ham, mere og mere. Hvad havde han været bange for? Hvad kunne skade ham i disse bjerge?

Da tomrummet åbnede sig over ham på den syvende dag, så han sig omkring og så en hel kreds af tinder, i næsten samme højde: en verden af højhed. Og han var i midten.

Han fodrede Askeman og sadlede ham, som han altid gjorde. Hingsten var ivrig. Men hvorfor ikke blive her en tid? Dette sted var lige så godt som ethvert andet. Endog bedre. Her, lige her, kunne han genkalde sig alt, hvad han behøvede at vide. Han afsadlede og tog hovedtøjet af; og han satte sig og prøvede at samle indtrykkene fra de seneste dage og nætter.

Ved middag, da gløden var svagest, begyndte Askeman at trave frem og tilbage. Om aftenen stejlede og galopperede han. Men det var umuligt at tage afsted; ikke endnu. Han ønskede at vide alt om sit liv. Et mønster var ved at dannes, han kunne næsten få fat i det.

Hele natten kredsede Askeman om ham. For hver omgang var gløden i øjnene vildere; men så snart hingsten var ude af syne, vendte mønsteret tilbage.

Varme og nærhed, kærlig omsorg; indtil de slette år. Hans forældre, hviskende i mørket om fattigdom og hunger; om håb, der blev knust af frostsvedne afgrøder, tørke, høstskybrud; om sygdom, tab, undertrykkelse.

Som han voksede op, blev han deres håb: to hænder mere i den endeløse kamp for mad og sikkerhed. Den uge, de begge døde; landsbyens ældre, som besluttede hans fremtid; den nat, han stjal sig bort, for aldrig at vende tilbage. En dreng på tolv, alle ejendele i en sæk. Den lange flugt til fods. Nye lande; mere fattigdom og hunger.

Hans lykketræf: den gamle møller. Læretiden og den lille hest, Rødhoppe. Arven; en mand i sin egen ret. Indtil han hørte om dem igen: de sorte mænd fra det Sorte Land, som søgte efter ham. Salget af møl-

len; den omhyggelige undvigelse; Rødhoppes død, efter at have spist af hestebanen.

Hans langvarige skjul i Glemslens Skov; tæmningen af Hvidskind. To sorgløse år: de fik ham næsten. En dag på en nøgen bakketop stivnede Hvidskind, og han så dem: to dusin ryttere på en fjern bakkekam, sorte mod himlen. En kneben flugt; Hvidskinds udmattelse og død, da han havde båret ham i sikkerhed.

Og indtil nu, den endeløse flugt. Det tilfældige valg af vej; og Askeman. De var nået i sikkerhed.

Han vågnede brat: den ottende dag. Askeman syntes at nå højt op i tomheden; skælvende og snøftende, rindende øjne, utidig. Askeman, gagnes ganger. Rædsel greb ham: kunne han også miste Askeman?

Han forsøgte at komme op; alt syntes at svaje. Han rakte ud og mærkede bidsets kulde. De rørte begge på sig. Askeman stivnede, flammen-de øjne.

Med eet sprængte hingsten hen til kanten, sprang, og var borte. Et tordnende skred startede. Han vaskede hen til kanten og så ned. Der var intet andet at se end gnistrende støv. Han lukkede øjnene. Stilheden vendte tilbage, og han så igen; og han så bunden af slugten: en høj af klippestykker.

Han faldt om og stirrede op i tomheden. Han følte lede ved disse bjerge. Og den kom over ham: meningsløsheden; hele hans liv lagt blot.

I syv dage og nætter lå han ubevægelig. Det føltes som syv liv og død; hvert åndedrag klæbede til hans læber, og hvert hjerteslag dvælede i hans bryst. Mønstrer i hans liv udfoldede sig for hans udsukte øjne. Han vidste allerede for meget. Han prøvede at standse det, men minder blev ved at flyde ind; og mønstrer var altid det samme.

Hans moders omsorg var falmet, visnet ind til virkelighedens barsk-hed. Hans fader, fra stærk til svag, fra mod til fortvivlelse; altid bøjjet overværktøjet og læderet. De ældre, fra retfærdige til grumme. Hans liv, fra håb til tab. Han følte lede ved sin barndom.

Han huskede løjerne og legene imellem pligterne; i den første tid. Røn og hans mindre søstre Kirsebær, Rose og Æble; El, hans søster Has-

sel, og hans ældre brødre Birk og Ambøg; Taks, Fyr og Ene; villingerne Asp og Poppel, og fætrene Bøg og Eg; og Lind. De havde alle svoret venskab for livet, og de havde trykket hånden for at besejle det. Men legene forsvandt, eftersom livet blev hårdere; og han mistede dem alle, da han drog bort. Det var elleve år siden; de måtte have glemt ham. Han følte lede ved sin ensomhed.

Han lod sit navn tilbage, og han rejste langt; øst, syd, vest, nord. Han så ting, han aldrig havde set før, og han kom til steder, hvor mange mennesker mødtes; nogle havde brunt hår eller endda gult hår, og bløge øjne. Han blev vant til sære navne og skikke, og han så frihed og lethed; men han måtte altid drage videre. Længere og længere bort; to år. Gennem vildmarken, på vejen, i landsbyerne, i byerne og stæderne. Og han havde lært navnet: det Sorte Land. Først som en hvisken, siden som en mumlen. Hans livs skygge: det nåede ham altid. Han følte lede ved det navn.

Han blev Mølledreng, og Mølle var som en fader for ham; og han fik Rødhoppe. Men han fik ikke nogen rigtige venner; og snart mistede Mølle sine kræfter, så arbejdet blev hårdere. Da den gamle mand døde, blev han selv Mølle. Han var fri, og dog følte han sig fanget. Han prøvede at beslutte sig, at blive eller rejse. Inden længe kom svaret: rygter om mænd fra det Sorte Land, som søgte efter nogen. Mænd med bleg hud, ravn sort skæg og hår, og øjne som kul; klædt i sort; ridende med lænker. Han fik mangt et sært blik, før han solgte møllen. De drev ham bort, og han mistede Rødhoppe. Han følte lede ved tanken om dem.

I Glemslens Skov bar han intet navn, og han kunne glemme. Han kom til at kende til heste i de to år; men de stjal hans ungdom. Han var nitten, da han så de sorte mænd på bakkekammen, og det kostede ham Hvidskind at slippe væk. Han følte lede ved de år i norden.

Nye navne igen. Først var han Tæmmer. På de Ydre Sletter i det fjerneste øst blev han bare kaldt Hest. Han holdt sig til sin yndlingsflok; og Askeman kom til ham. De kom hinanden så nær, at hyrderne døbte dem Mandhest. Men de måtte videre, år efter år. Een gang fandt de et sted, hvor de kunne blive; indtil han spurgte, om der gik ord om sorte mænd. Ingen talte til ham efter det; de ventede blot på, at han drog bort. Han stillede aldrig det spørgsmål igen, og han prøvede at rejse, før rygter

kom; før nogen kunne vide. Men de syntes at komme nærmere og nærmere, som om de lærte hans væsen at kende. Tre år mere tabt. Han søgte stadig mere afsides steder; og han endte her, på grænsen til Vesten. Intet mere at tage, intet sted at tage hen. Han følte lede ved sit liv.

Det var kun et mønster, ingen begyndelse og ingen ende. Han genoplevede det, igen og igen. Hver gang en kæde af begivenheder tonede bort i meningsløshed, fulgte en anden; en endeløs strøm. Han følte gløden af lede: den brændte ham. Han var ved at smelte ned i bjerget, som de andre før ham. Han kunne mærke dem omkring sig: alle de små tuer. Han længtes efter et mulm til at dække sig, at lukke sit liv ude; at ende som en tue. Han og Askeman.

Han stivnede. Askeman var her ikke; Askeman var sprunget for at møde et andet endeligt. Han var alene, ville altid være det; hans livs mønstre. Han blev slap igen.

Men dette var forkert: Askeman havde fulgt ham hvert eneste skridt af vejen. Nu burde han følge, møde det samme endeligt. Men han mærkede livet forsvinde op i luften i små strålende strejf. Han blinkede, og han så: strejfene; og solen.

Han rev sig løs fra grunden. Gløden steg til et brølende flammehav, højere og højere. Han kravlede hen til kanten. Med en sidste kraftanstrengelse kom han på benene, svajede, og lod sig falde.

Han greb fat om knæene og trillede ned ad skråningen. Skredet startede. Han var midten af en snurrende og brølende verden: i live.

Til sidst sagtnedes alting. Han holdt op med at trille, og klipperne holdt op med at skubbe ham. Verden blev stille.

Han var dækket af støv, han var forslået, og hans ryg brændte. Til sidst kom han op og så sig omkring. Til venstre snoede slugten sig ned imellem tinder; til højre, Askemans store høj. Han prøvede at kravle op på den og løfte et par klippestykker, men han var for svag. Han så ned på sin egen høj. Så lille, den havde ikke dækket ham: Askeman havde ryddet vejen for ham.

Han ønskede ikke at drage videre uden Askeman, men hvis han blev her, ville alt være forgæves. Hans ben rystede, og han snublede mange gange på vej ned gennem slugten. Ved bunden drejede den og udvide-

de sig til en dal mod nord. Han så tilbage på højen, skråningen, og kanten af klippehylden. Han fornemmede et mulm, som indhyllede en glød. Han havde ingen følelser. Han vendte sig og gik.

I den anden ende snævrede dalen sig ind til en sprække i den høje bjergkam mod nord; han nåede den ved solnedgang. Han så et grønt bånd hinsides bjergenes ydre kam; og besvimelede.

Han vågnede længe før daggy. Efter et stykke tid huskede han. Han startede tidligt og nåede kammen ved middag; han var udmattet og udhungret. Langt nede, efter flere mil af klippeskråning: et græsland, som strakte sig imod øst og nord og vest, som sank ned i et mørkere grønt; og bag det: en gråhed. Han så på solen; han så sig tilbage, ind i bjergene; han følte lede.

Hele eftermiddagen vaskede han nedad. Til sidst mærkede han det bløde græs. Han vendte sig langsomt imod dem: Ledens Bjerge. Der var ingen fremtid for ham, og han var næsten opbrugt; så de fik ham alligevel.

Han mærkede et blidt puf, og han hørte en lavmælt humren; livet vældede op. Han snurrede rundt og omfavnede Askeman. Gennem tårer så han, at hesten så stærk og sund ud. Han sank på knæ og kærtegnede forbenene.

Og han så, at koderne og kodehårene var svedne. Han lagde hånden på sit baghoved. Det meste af håret var borte, og resten var som filt. Lidt efter blev han bevidst om smerten i sin ryg. Kofften var forrevet, og huden føltes øm; den brændende smerte gik dybt.

Han kom på benene igen; med stort besvær sad han op. Han klyngede sig til hingsten og blev båret væk fra klipperne, dybere og dybere ind i græslandet, ind i natten. Netop som han var ved at miste bevidstheden, fik han øje på en hytte, lys skinnende ud gennem en åben dør.

Først lugten af høg; så lyden af skridt. Han åbnede øjnene. Den gamle mand bøjede hovedet. 'Så du klarede det; i hvert fald hertil.' Det snehvide skæg og hår viftede, da manden rystede på hovedet og så op igen.

'Din hest reddede dig, men det ved du.' 'Ja, Askeman reddede mig.' Den gamle mand løftede hånden. 'Der bruges ingen navne her. Lad

mig se på din ryg.' Han vendte sig og mærkede forbindingerne blive fjernet. Ryggen var ikke øm, men der var en sær følelsesløshed.

'Du må have ligget der i mere end en uge, måske syv dage. En dag eller to til, og du ville aldrig have set solen igen.' Han rullede tilbage og mærkede stikket af hør, som rørte kød. 'Rolig nu.' Han vendte sig igen. 'Du kommer dig indefra, men det vil tage sin tid; du har været her i ti dage nu. Hvil og sov.' Hans øjne lukkede sig af sig selv. Lyden af skridt; lugten af hør.

Da han vågnede igen, var natten ved at svinde. Det tiltagende lys kom ind gennem lyrehullet og viste ham stråtaget, bjælkevæggene, ildstedet, bordet og løjbænken. Der var ingen smerte i ryggen, men han følte sig svag.

Til sidst satte han sig op. Han var klædt i en grå kofte og sine egne brune bukser. Hans kniv manglede; han måtte have tabt den på skrånningen. Han havde mistet alt i bjergene. Nej, ikke alt: han mærkede den lille flaske i lommen. Så han havde stadig læderolien.

Døren åbnedes, og den gamle mand kom ind. Morgensolen lyste gennem hans hår og delvis gennem den hånd, som holdt døren. De grå klæder var slidte. 'Dette er måske dagen. Kom og spis.'

Han rejste sig fra løjbænken og stod svajende midt i rummet. Ørreden klarede, og han tog sine støvler på; de var svedne ved hælene. Han gik hen og satte sig ved bordet. Den gamle mand tog en kurv med rødder, stængler og et brød og satte den på bordet sammen med to store krus og en kande. De spiste i tavshed. Vandet var friskt og klart, og manden havde en stærk, sund, jordagtig smag.

Efter måltidet åbnede han munden; den gamle mand rystede på hovedet. 'Lad mig svare, før du spørger. Din hest kendte vejen, fordi jeg bragte ham hertil; for fem uger siden i dag. Jeg drog ind i bjergene, da mulmet bredte sig. Så fulgte glød og torden, men ingen kom, og mulmet blev ved; så jeg fortsatte til kløften. Din hest var begravet i støv, havde været det i en dag. Jeg kunne ikke se andet end næseborene, og det tog mig en time at grave ham fri. Han er noget af en hest; så snart han kom op, var han klar til hvad som helst. Men han ventede på dig indtil skumring, før jeg kunne overtale ham til at følge med. Vi kom hertil to

dage senere, men han løb tilbage og holdt sig ved klipperne, indtil du dukkede op. Nu nyder han græsset til fulde.'

Den gamle mand så på ham med et lille smil. 'Dit næste spørgsmål gælder mig. Jeg kom for fyrre år siden. Jeg var ældre end dig, og jeg havde ingen hest. Jeg rev mig løs fra klippehylden hurtigere, end du gjorde; og jeg fandt selv hytten. Min forgænger helbredte mig på en uge: bare fem dage. Jeg har været alene lige siden, imellem bjergene og sumpene. Indtil din hest dukkede op.'

Der blev en lang tavshed. Gennem døråbningen så han Askeman, græssende et stykke væk. Det var måske muligt at komme væk; måske gennem sumpene. Men ønskede han det? Hvis dette sted ikke havde noget navn, hvis ingen kendte til det? Måske kunne han være sikker her, så længe han ønskede. Men kendte den gamle mand vejen? Og hvad var der sket med den, der var før ham? Så mange spørgsmål.

Fyrre år uden mødre. Hans moder og den gamle kvinde sagde det altid: mødre føder og giver liv; til de tamme og de dyrkede og de vilde; en moders berøring velsigner maden og den nye høst med liv; og mødres sang velsignede hver ny måned, indtil de ældre forbød det; hans moder havde altid hvisket, at ikke det hørtes. Og ofte tilføjede den gamle kvinde: de ældre hersker over mere og mere, men husk altid: de har ingen magt over livet; de har brug for det og frygter det.

Men denne gamle mand havde levet i fyrre år af usignet mad; så det var virkelig muligt. Han havde selv gjort det i månedsvi, når han var alene; i Glemslens Skov, på sletterne med Askeman, på vejen; og mænd stod ved gryderne i mange kroer, så han kunne aldrig vide. Ingen syntes at kere sig om velsignelse og liv, så det var altid en lettelse at modtage mad fra en kvinde; og det fik ham altid til at føle sig stærkere.

Den gamle mand så lige på ham. 'Ja, dette er dagen. Gad vidst, om det er din eller min; luk døren.' Han kom op og rakte ud efter grebet. Der var en blid brise og lugten af græs; og Askeman lod til at trives. Han lukkede døren og vendte tilbage til sin plads. Den gamle mand skottede til ham. 'Pas nu på, hvordan du spørger.'

Han tog en dyb indånding. 'Kan nogen finde dette sted på en anden måde, end jeg gjorde?' Den gamle mand smilede. 'Nej.' 'Kunne jeg drage bort, hvis jeg ville?' De gamle øjne blev ængstelige. 'Ja og nej.' Det

var måske klogt at skifte emne, men eet spørgsmål hastede: 'Kan du vise mig vejen ud?' Det gamle ansigt slappede af. 'Ja.'

Han var i vildrede. 'Kan du drage bort?' 'Nej.' Der var en vis spænding. 'Kan jeg vende tilbage?' 'Ja og nej.' Spændingen voksede. 'Vil en af os være alene her i dag?' Den gamle mand så ham i øjnene. 'Ja.'

Han vidste, at de var ved at nå til vejs ende. 'Drog din forgænger bort?' Den gamle mand rystede på hovedet. 'Er han død?' Den gamle mand slog ud med armene. 'Hvor er han?' Den gamle mand pegede på en lem i væggen ved siden af løjbænken. Deres øjne mødtes.

Han rejste sig langsomt og gik hen at se. Han vidste, at dette var enden. Hans fingre rystede, da han åbnede lemmen. Først så han intet andet end græsset udenfor. Men idet han hævede blikket, over græsset, over klippeskråningen, så han: sprækken i bjergene, som åbnede sig ind i dalen. Han sænkede blikket, og han så bogstaverne indskåret i rammen:

NÅR DU LÆSER DETTE,
REJS NU ELLER ALDRIG.

Han svajede, rakte ud efter rammen, og følte bogstaverne. Endelig var hans beslutning truffet. Han vendte sig. 'Jeg vil rejse. Vis mig vejen.'

De gamle øjne var fyldt med lettelse og sorg på samme tid. 'Så dette er din dag, og jeg skal leve og passe dette sted. Kom, jeg har noget at vise dig.'

De gik udenfor. Han standsede et øjeblik og kiggede på bjergene til højre; de rejste sig fra øst til vest. Han vendte sig og gik efter den gamle mand rundt om hjørnet og ind i et lille skur. Det var næsten fyldt med brænde. I det mørkeste hjørne fik han øje på en sadel af gammeldags form og et hovedtøj til den. 'Det var her, da jeg kom; nu er det dit. Jeg kan ikke tilbyde dig andet end dette og en vandsæk. Jeg vil fylde den, medens du sadler din hest.'

Der var ikke brug for at fløjte eller kalde: Askeman var der allerede, ivrig, dansende rundt om ham, indtil han så sadlen; så stod hingsten så stille, som var han hugget i sten. Efter at have sadlet så han op. Den gamle mand betragtede dem.

Nu syntes ansigtet ældgammelt, øjnene fyldt med tårer. Men den gamle mand rettede sig op og hængte vandsækken ved sadelknappen. 'Lad os komme afsted.'

De gik side om side, bort fra hytten, bort fra bjergene. Ved kanten af sumpene standsede den gamle mand. 'Jeg kan ikke gå længere.' Han pegede på en stor sten ved siden af et højt træ. 'Stien er sikker, hvis du følger stenene; hold dig hele tiden tæt ved stenene.'

Han vidste, at han var nødt til at tage afsted, men på en eller anden måde var det ikke rigtigt at drage af uden et sidste ord. 'Jeg ved, at jeg aldrig kan gøre gengæld: du reddede mit liv. Må jeg stille et par spørgsmålstil?' 'Du kan frit spørge nu, men du er nødt til at komme afsted, før dagen går på hæld.' Nu virkede den gamle mand rolig og fattet.

'Hvis jeg havde besluttet at blive, måtte du så drage tilbage hist over?' 'Jeg ville allerede have været på vej. Men som jeg sagde: dette er din dag.' De gamle øjne var næsten frydefulde. 'Ker dig ikke om mig. Når min dag kommer, vil det på en måde være en lettelse. Den klippehylde har været mit livs midte i fyrré år. Det har været godt at se dig og tale med dig; og denne din hest er et under.'

Den gamle mand klappede Askeman på halsen og aede ham på munden. 'Farvel, du gangernes ganger.' Alle spørgsmål forekom ligegyldige nu. Han omfavnede den gamle mand og sad op i tavshed. Ved den anden sten vendte han sig i sadlen. Den gamle mand var på vej allerede, mod hytten, mod bjergene; han så sig ikke tilbage igen.

Stien snoede sig gennem sumpene. Noget af tiden red han tilbage imod græslandet igen; men der var altid en ny sten til at vise vej.

Til sidst kom han til sumpenes udkant. Den grænsede op til en stenet slette med få planter. Og der følte han sig pludselig fri. Solen var ved at gå ned. Mod syd kunne han ikke se andet end sumpene og bjergenes tinder. De var bag ham.

Han var rejst mod vest i syv en halv dag; og nu var det lidt over middag. Hans vandseæk var tom, og han var meget sulten: den gamle mand havde kun givet ham mad til to dage. Der var kommet mere og mere græs, og lunde; men kun få vandløb, og bladene var blege. Den sørgmodige vind lod til at udtørre alting.

På en flad bakke vendte han hovedet, imod dem: Ledens Bjerge. De rejste sig stadig over landet, fra øst til syd, måske lidt mere end fire mil borte.

Han gøs. Det syntes umuligt at slippe væk fra dem; han havde først set den sydgående yderkam i går aftes, mere end fyre mil fra sumpene; nu var han redet fem og fyre. Han kunne ikke lide tanken om at dreje mod syd og holde sig nær ved dem; på den anden side lod der ikke til at være noget mod vest.

Forude, stemmer: børn. Snart dukkede de frem lige foran ham. De standsede brat, hvirvlede rundt, og løb. Askeman travede fremad. Få øjeblikke efter gjorde han holdt oven for bakkeskråningen og så ned. Børnene var forsvundet, men mange hytter og huse klumpede sig sammen i den flade lavning, som om de gemte sig for vinden. Et par dusin brune skikkelser bevægede sig omkring.

En ulv tudede, og alle så op på ham. Før han nåede landsbyen, havde de alle samlet sig for at møde ham. De så magre og hårdføre ud. En gammel kvinde trådte frem, og deres øjne mødtes. Det gav et sæt i ham, og han var nær faldet af Askeman, da hun pludselig slog armene ud og sagde: 'Velkommen!' med et strålende smil.

Han slappede af og sad af. På sydsiden af det største hus var der et langt trug med vand. De så alle på, at han sadlede af og lod Askeman drikke. Den gamle kvinde rørte hans arm. 'Gyvel kan tage sig af ham; kom indenfor.'

De gik ind gennem en bred dør i den østlige ende. Hans øjne vænede sig til det dæmpede lys i huset, og han så rækkerne af båse i langvæggene: båse med tønder, sække, stængler, grene, og ting, som han ikke var i stand til at skelne; een af dem var tom. I midten af rummet var der et langt ildsted. På hver side af det stod der et smalt bord og en bänk.

Han blev bænket ved det sydlige bord, og der blev bragt mad til ham. Den gamle kvinde satte sig til højre for ham, og en flok børn stumlede sammen foran ham, på den anden side af ildstedet. 'Hvem er du?' 'Hvor kommer du fra?' 'Hvad hedder din hest?' 'Hvorfor har du en grå kofte på?' 'Hvor er dine ting?'

Den gamle kvinde tyssede på dem. 'Lad ham være. Den, som kommer fra bjergene, spiser meget og taler lidt. Lad os alene.' Børnene løb. Hun vendte sig imod ham. 'Du har brug for velsignet mad. Spis.'

En tid var der kun maden, og den tiltagende styrke. Men til sidst blev han opmærksom på det skarpe blik i hendes brune øjne. 'Nu er det tid at tale. Følg mig.'

De gik udenfor. Alle landsbyboerne havde samlet sig på den åbne plads mod syd; de var over hundrede. Han fulgte efter den gamle kvinde og satte sig ved siden af hende i midten.

Han kiggede på hende og spurgte sig selv, om han skulle tale eller tie. Der var ingen lyde, ud over vinden, som hviskede i gyvelerne og det lange græs.

En midaldrende mand rejste sig og pegede på ham. 'Han er ikke en bliver, han er en rejser; jo før jo bedre.'

En ung mand sprang op. 'Fortæl os din historie, fortæl os om bjergene.'

En ældre kvinde rejste sig op og lagde armene over kors. Hun skulede til ham og rystede på hovedet. 'Jeg mistede to sønner på grund af en historie: de forsvandt i sumpene. De ville have været bedstefædre nu; og de var ikke de eneste.' Hun så sig omkring. Fem andre kvinder og tre mænd rejste sig og lagde armene over kors.

En meget gammel mand lige ved siden af ham blev hjulpet på benene. Hans stemme var svag, men klar. 'Måske havde de ikke hørt nok. I min tid ønskede ingen at tage afsted; og vi havde endda en bjergmand dengang.' Den gamle kvinde smilede, men hun forblev tavs. 'Og hvad med de unge, som tog afsted i disse tre snese år uden nogen, der kom? Rygter får ting til at vokse, og grimt bliver til pænt.'

Den gamle mand satte sig. En meget ung kvinde med sort hår og mørke øjne rejste sig op og smilede. 'Jeg vil gerne høre.' Alle de yngre

landsbyboere rejste sig og samlede omkring hende. Der blev en lang tavshed, og de satte sig. Alle øjne hvilede på ham.

Til sidst rejste den gamle kvinde sig. 'Min fader var en bjergmand. Han kom her syv år før det Flammende Lys, i Tornblads fødselsår.' Hun smilede til den gamle mand.

'Min fader fortalte sandheden, hele historien; og ingen tog afstand. Ikke før den knøs kom og fortalte en anden historie, inden han drog af igen; jeg var atten, og min fader var i den lange søvn. Dernæst kom de lange år: intet andet end dunst og glød, een eller to gange hvert dusin år; og bjergene er blevet stærkere i de unges sind. Nu, omsider, kan vi høre historien fra en, som har været der.' Den gamle kvinde så dybt ind i ham. 'Fortæl.' Hun satte sig.

Han rejste sig langsomt. Unge, ivrige ansigter; ældre, dystre ansigter; gamle, rolige ansigter. Den gamle kvinde havde skyggen af et smil på læben. Han vidste, at hans historie ville afgøre landsbyens skæbne. Han rømmede sig.

'I har hørt historier om Ledens Bjerge. Det har jeg også, så længe, jeg kan huske; forskellige historier. Nogle forsikrede, at de var smukke, andre advarede imod ondskab, og atter andre fortalte om store udfordringer. Jeg tog ikke afstand på grund af historierne. Jeg tog afstand, fordi jeg besluttede at rejse ad det spor, som går gennem bjergene fra øst til vest; eller det troede jeg i det mindste. Men jeg kom bort fra sporet, og pludselig var jeg nået til bjergenes hjerte.'

Han søgte de rette ord. 'Advarslerne er sande: der er ingen skønhed; der er ingen udfordring, ingen modig trods; men der er ondskab. Ledens Bjerge lokker. Hvis I tager afstand, er det efter deres vilje, og I er allerede besejret. Jeg blev lokket, og jeg tog afstand: jeg blev besejret. Uden min hest havde jeg stadig været der; uden en gammel mand i en hytte var jeg faldet i deres skygge; uden jer var jeg død med dem i syne. Jeg blev besejret.' Han satte sig.

Han så på de ældre landsbyboere, og han så deres ængstelse; han så på de unge, og han så deres spænding; og han så på den gamle kvinde. Han rejste sig igen. 'Spørg mig.'

En dreng på ti eller tolv sprang op. 'Gløden er så pragtfuld. Den må være smuk, når man kommer rigtig tæt på. Hvordan er den?' Fire andre

dreng fortsatte: 'Er det sandt, at grunden er som een stor glødende klippe?' 'Begynder man selv at gløde?' 'Kan man virkelig smelte ned i bjergtet?' 'Hvordan kommer man løs igen?'

Erindringerne var lammende; han stønnede næsten til at begynde med. 'Gløden er forfærdelig; jeg ville ønske, jeg aldrig havde set den. Alt gløder, og der er ild i luften. Man begynder at gløde, der hvor man rører jorden, og det kryber op i en. Man mister kræfterne, man falder, og man begynder at smelte. Hvordan, jeg kom løs?'

Hans stemme svigtede ham. Han slyngede koften af og drejede en fuld omgang. Huden var stadig rød og afskallet. Alle gloede på ham. 'Jeg rev mig løs. Min gamle hud er deroppe.' Han råbte næsten, idet han pegede mod sydøst. 'Og noget af kødet med.' Han så på drengene.

En af dem mødte stadig hans blik, dristigt. Han pegede på drengen. 'Hvilket hus bor du i?' Drengen tøvede et øjeblik, før han pegede på et lille hus midt i landsbyen. 'Det der; med mine forældre og min lillesøster.'

Han stirrede på drengen, og hans stemme blev rolig og stærk. 'Du tror, at ild og fare er fint. Men hvad hvis det var jeres hus, der brændte? Ville du nyde det? Og hvad hvis din familie var indenfor? Eller du selv? Ville du lægge dig i gløderne og være tapper? Hvis du ikke kan klare det, er du ikke rede til bjergene.' Drengen satte sig ned, rædselsslagen.

Han så sig omkring igen, og hans stemme var stærk. 'Spørg mig.' I lang tid var der ingen lyde uden vinden. Til sidst rejste en ung mand sig, næsten hans egen alder. 'Jeg forstår det ikke. Hvordan kan du vide, at der ingen skønhed er? Noget må der være. Hvis ikke, hvad er gløden så? Jeg har set på bjergene hele mit liv. Jeg ved, de ikke kan nås gennem sumpene, men der er andre veje. Og jeg føler, at der må være ukendte stier, endnu usete hemmeligheder. Dette sted er så kedeligt og nytteløst: intet sker, intet at opnå.'

Han trak vejret dybt. Luften virkede hed. Han følte, at han brændte; glødende øjne, rungende stemme. 'Der er intet der; intet andet end ens eget liv. Man bringer det med sig, og det brænder. Og hvis man ikke slipper væk, er alt tabt, alt er lede. Hvor jeg kommer fra, har vi et mundheld: ingen kan helbrede en tåbe uden en større tåbe. Se min tåbelig-hed og bliv helbredt.' Den unge mand satte sig ned.

Han var træt og modfalden. Han var ved at sætte sig, men på een gang vidste han, hvad han skulle sige. Han rettede sig op igen og kiggede på den gamle kvinde; og han talte, højt og klart: 'I bor her, så tæt på. Bjergene frister jer og udfordrer jer, altid. Men I modstår dem, I holder ud; det er det største mod. Og I hjælper dem, der mislykkedes. Hvis nogen bjergmand fortæller en anden historie, forsøger han blot at skjule sin skam. Jeg ærer jer alle.'

Han mærkede lettelsen og stoltheden i dem alle. Han satte sig ned og græd; og mange hænder rørte hans skuldre og ædede hans hår. Til sidst hævede han blikket igen. Han var alene med den gamle kvinde; hans kofte var forsvundet. 'Kom,' sagde hun.

Han fulgte med hende ind i det store hus. Hele landsbyen var forsamlet indenfor, og et måltid blev gjort klar. Med eet følte han sig sulsten, og han blev klar over, at dagen var gået. Ved hans plads var der en brun kofte, et par støvler, en sæbepose og en kniv.

Han blev i landsbyen i tre uger på nær en dag. Han vidste, at det ikke ville være, men han formåede at udskyde beslutningen. Hver dag følte han sig stærkere, og han kom til at holde af vinden. Først havde den syntes trist, men den dulmede, og den mindede ham om de Ydre Sletter.

Det var småt med arbejde om sommeren, især for de unge landsbyboere. Han nød at være sammen med folk på sin egen alder; og de legede meget mere, end han havde forestillet sig.

Først var han sky og klodset, men han fandt hurtigt ud af, at han var ret god til mange af legene; først og fremmest behændighedslegene som styltegang og klippespræng.

De fleste af legene var rare, men nogle af dem skræmte ham, selv om han havde holdt af dem som barn. Jagtlegene var de værste. Ræv og kanin var slemt nok, men gem og find gjorde ham syg: hver gang han gemte sig, begyndte han at skælve og gispe efter vejret; og hver gang han fandt en af de andre, følte han sig skyldig.

Han kunne både lide og ikke lide kamplegene. Een mod een var i orden, men han kunne ikke lide at være mange mod een. Det var meget spændende at være een mod mange, men han måtte beherske sig for ikke at overdrive og blive farlig.

De snakkede meget; mest om deres liv ved den nordlige rand af den kendte verden, ved den Stenede Ødemark. Alting forekom enkelt og let. Han var forbløffet over, hvor meget de hvilede i deres egen verden. Og alle deres navne gengav sletternes planter; meget lig navnene derhjemme, i de nedre landsbyer, neden for bakkerne, neden for skoven. Men de brugte næsten aldrig navne, når de talte sammen.

De var nysgerrige nok, når det gjaldt andre steder nær ved, som han ikke kendte. Men de spurgte kun lidt til landene langt borte, som han kendte.

Alt, hvad der var mere end to uger væk til fods, var det Grå Land: en blanding af alting længst rodet sammen til en trist og kedelig gråhed, som gjorde alle ulykkelige og utilfredse. Så de spurgte ham aldrig om hans eget hjem og hans rejser før bjergene; og blandt alle landsbyboerne var han bjergmanden.

Hver dag red han uden sadel på sletterne. Een gang nåede de endda ødemarken. Landet blev ved, men på en måde endte landet her.

Børrnene var meget glade for Askeman; de sværmede næsten lige så tæt som fluerne. De havde hørt om heste, men de havde aldrig set en. Først råbte de og klappede i hænderne, men de lærte snart at være stille. Han havde ingen grund til bekymring: når Askeman blev træt af dem, forsvandt han blot af syne.

Ofte spurgte de ham om små ting: navnene på blomsterne, hvad birne lavede, og hvor vinden kom fra. Det fik ham til at huske hid og did. Han havde lært det af sin moder, og nu lærte han det videre til dem; med vinden mellem husene, og med birne mellem blomsterne.

Hver gang han løftede et dun og sagde: 'Hid,' råbte de: 'Did!' og pegede på forskellige huse; og hver gang en af dem havde peget på den næste blomst, jublede de allesammen, og det barn var stolt.

Han havde også mangan en snak med de ældre landsbyboere; nogle gange til langt ud på natten, inden han lagde sig til at sove i den tomme bås i det store hus. Han hørte om de små byer mod syd, den nærmeste beliggende fire dage væk til fods. Mænd fra det Grå Land kom dertil, men ikke meget. Og ingen var kommet helt hertil i mere end hundrede år.

‘Så I er ikke bange for fremmede?’ Den gamle mand, Tornblad, mødte hans blik og sagde: ‘Der skal en fremmed til at frygte en fremmed. Vi har intet, som nogen vil have. For mange slægtled siden rejste der mænd mod nord for at søge rigdomme i ødemarken, men de fandt intet. Langt mod vest fandt de salt, efter hvad vi har hørt. Og vi hørte, at der var kamp og drab, og nu er der en stad; det er en måned til fods histovre.’ Tornblad slog ud med hånden.

‘Men vi har set frygt.’ Han fik et skarpt blik. ‘I min mormoders tid kom der en mand fra det Grå Land. Han spurgte, om han kunne bo her, og de besluttede at se. Men han blev mere og mere rastløs, og han blev alene i ødemarken i ugevis. Efter et halvt år kom der andre grå mænd og spurgte efter ham. Min mormoder fortalte mig, at femten af dem tog ud for at lede efter ham. Da de kom tilbage, drog alle de grå mænd bort; men han var ikke iblandt dem, og han blev aldrig set igen.’

Tornblad så rædslen i hans øjne. Den gamle mand smilede og klappede ham på hånden. ‘Ingen af dem var som dig overhovedet. De så ret almindelige ud, godt ord igen, ikke mere fremmedartede end andre fremmede, mener jeg. De lod bare til at have et gammelt regnskab at gøre op; og det gjorde de tydeligvis. Ingen er nogensinde kommet efter en bjergmand fra øst; men vi mener ikke, at dette er et gemmested. Det eneste sted af den slags er imellem bjergene og sumpene.’

Alle sager blev ordnet ved møderne. De fleste af dem blev ledet af Spelt, den gamle kvinde. Han talte aldrig igen til noget møde, men han blev ofte spurgt om enkeltheder; indtil al nysgerrighed var døet ud. Om mulmet og gløden og solen og himlen og klippehylden. Og vejen fra sporet til landsbyen; manganen en gang ridsede han et kort i den bare jord ved truget.

Mølle havde lært ham at gøre det: altid med ryggen til middagssolen, vendt mod det Stille Lys i nord; en længde for en dag til fods eller på hjul, to længder for en dag på hesteryg; en streg på tværs for natten, eller en pilespids for at vise retningen; en prik for hver hviledag; hver måne og hver ny måned. Bakker var runde, klipper spidse; mange for bjerge; og dale var som trug. Veje var lige, spor savtakkede, floder bølge-ede; søer var bølger. Tuer for sumpe og marskland, træer for lunde og

skove; mange for store skove. En ring omkring vejen for en landsby eller en rydning, en firkant for en by, en firkant i en firkant for en stad. Og for begge ender: måneden. En spire for Skud med start ved Midvær, et blad for Løv, og en blomst for Flor; en gren for Vækst med start ved Midsommer, et aks for Frø, tre bær for Frugt, og to streger for den ene uge i Hvil; et agern for Falmen med start ved Midhøst, en svamp for Råd, og en firkant for Jord; en kerte for Lys med start ved Midvinter, en stjerne for Frost, og et kryds for Skifte ved årets slutning.

Han tegnede det igen og igen, hele vejen fra hin dag på sporet, den tiende dag i Løv: en kort klatretur, fem dage mod nord, otte dage på klippehylden, to dage og et ridt ind i græslandet, fire uger på nær en dag i hytten, en halv dag mod nord gennem sumpene, syv en halv dag mod vest, til landsbyen; på den tre og tyvende dag i Flor.

Og ved siden af tværstregerne: den tiltagende måne på hans første klatredag; den fuldmåne, han aldrig så på klippehylden; den aftagende måne, en blomst for den første dag i Flor, en streg for nymånen og den tiltagende måne under hans lange ophold i hytten; og fuldmånen på tredjedagen fra sumpene. Og for enderne: et blad for Løv, og en blomst for Flor.

Til sidst var selv børnene stillet tilfreds. ‘Det er der, vi bor,’ sagde Blå-klokke, en lille pige med gult hår og mørke blå øjne.

Alle hans kort havde været forskellige: det var svært at tegne. Men til sidst var han også tilfreds. Og det fik ham til at huske de kort, han havde set ved møllen: de kort, som Mølle tegnede, og kortene på bleget papir fra syden.

De var anderledes, og nogle af dem var vendt mod syd, imod middagssolen. Mølle havde altid rystet på hovedet og forklaret, at syd var nedad, nede under solen, som steg stadig højere; og det Stille Lys stod næsten stille på himlen, hele natten, hele året, altid mod nord.

En af mændene med kortene havde plejet at smile og sige, at det måtte være ned mod nord, fordi det Stille Lys stod højere i nord. Men de var gamle venner, så Mølle havde altid smilet tilbage.

Som tiden gik, lagde han mærke til, at nogle af de unge kvinder ofte søgte hans selskab; mest af alt Kløkkelyng, som havde sagt, at hun gerne

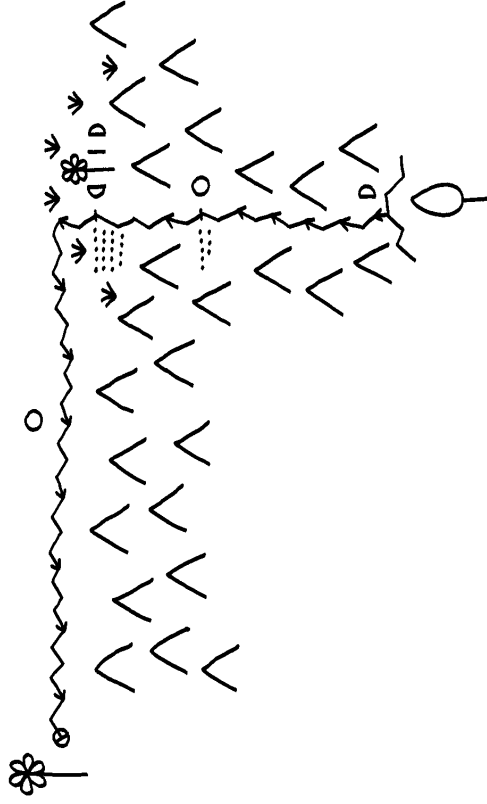
ville høre, ved det første møde. Hun havde set meget på ham til Midsommer, over fløjterne og trommerne, ilden og dansen. Og han blev klar over en uro blandt de unge mænd. Og Rævehale, en af hans bedste venner, lod til at være meget glad for Klokkelyng. Han vidste, at det var tid at rejse.

Han sagde det til Spelt en uge efter Midsommer, og hun var sørgmodig. 'Det regnede jeg med. Din vej er lang. Jeg havde håbet, at måske, men du har ret. Glem aldrig: det gør vi ikke. Du er altid velkommen, for en tid eller for altid. Du gav mere, end du tog: landsbyen har fået fred.'

To dage senere, på den ottende dag i Vækst, drog han sydpå med rigelige forsyninger. Askeman skulle vænne sig til sadlen igen, men han var så frisk som altid. Rævehale og Gråbynke fulgte ham til den nærmeste by.

Det var en stille rejse, både vemodig og venlig. Bjergene syntes at trække sig ganske langsomt tilbage. Alt var friskt og grønt under den høje sol: skove, lunde, græs, og bredderne af de små floder og åer fra øst.

Da byen var i syne, ville hans venner ikke længere. Han følte sig meget ensom, da han red videre i lyset fra den nedgående sol; men han var blevet vant til bjergene, som rejste sig til venstre.

BYEN

Tornblad havde advaret ham mod at krydse markerne nær ved byen. 'Dyrkerne er meget vanskelige. De mener vist, at fødder ødelægger deres jord; så hvad med hove?' Derfor drejede han mod vest, rundt om byen. Det bredeste spor førte mod syd, og han besluttede at følge det.

Han havde mad til flere uger, og der var rigeligt med græs og vand. Desuden hastede det ikke med at blive set eller høre nyt, eller som Tornblad havde udtrykt det: 'Hvis du spørger, vil de spørge; hvis de ser dig, vil de vide; hvis du ser dem, vil du vide.' Og den gamle mand havde tilføjet: 'Tal aldrig først, men svar altid: de bliver glade og ikke stødt. Men fortæl lidet om dig selv; ellers holder de aldrig op med at spørge.'

Halvanden dag senere nåede han et kryds, og sporet udvidede sig til en vej. Han valgte at forlade den og drage over engene på sikker afstand mod vest. På den måde kunne han se vejen og samtidig ride ubemærket. Han sov og spiste stadig uden bål. En dag til, og han red rundt om den næste by, imellem murene og markerne mod vest.

Næste morgen så han, at landskabet havde ændret sig: dyrkede marker, enge med kvæg, stengærder, vinduer med glas; og mennesker alle vegne. Han var nødt til at vende tilbage til vejen.

Han smilede ved sig selv; fire dage med Rævehale og Gråbynke til fods og tre dage til hest: dette måtte være det Grå Land. Bjergene rejste sig stadig fra nord til syd, mindre end to dage borte.

Han mødte et par kærre nu og da, men ingen talte til ham, og han forblev tavs. Han sov i vejsiden, tøjlerne i hånden. Han startede tidligt, men han tog sig god tid med mange hvil. Dagen var varme, så han red med koftens åben; og han så, at Tornblad havde haft ret, når han sagde, at grå mænd bar skjorte under koftens, selv om sommeren.

Tidligt på eftermiddagen på tredjedagen i det Grå Land nåede han en større by. Markerne nåede murene, så han besluttede at drage igennem den. Han var blevet så uvant med brolagte gader og huse, at lyden af hove og hjul var som torden, og stemmerne var som en storm gennem skoven. Det skræmte ham, og han ønskede blot at komme væk.

Midt på et torv pegede en lille firskåren mand og råbte på ham hen over en flok mennesker. Han følte trang til at slippe væk, men Torn-